

Jaarverslag 2020

**Commissie voor de behandeling
van bezwaarschriften**

SAMENVATTING

Dit jaarverslag betreft de behandeling van de bezwaarschriften in 2020 voor de gemeente Haarlem. Hieronder het verslag in het kort.

- Er zijn in het verslagjaar 1.318 bezwaarschriften afgehandeld. Het aantal herroepingen ten opzichte van het aantal afgehandelde bezwaarschriften is licht gestegen van 7% (74) in 2019, naar 8% (111) in 2020.
- Het aantal intrekkingen ten opzichte van het aantal afgehandelde bezwaarschriften is gedaald van 35% (393) in 2019, naar 31% (413) in 2020.
- In 6 gevallen heeft het college deels in afwijking van het advies van de commissie besloten en de burgemeester in 1 geval.
- In 2020 is 81% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De hoorzittingen hebben door de corona-maatregelen niet alleen fysiek, maar ook via videoverbinding en telefonisch plaatsgevonden.

De commissie constateert dat de informele, passende aanpak steeds meer wordt toegepast in het bezwaarproces en ziet dit als positieve ontwikkeling.

De commissie adviseert om besluiten op grond van de Participatiewet beter te motiveren, bij de uitvoering van de maatschappelijke opvang meer aandacht te besteden aan het voortraject, een informatiepunt beschikbaar te stellen waar eenvoudige vragen met betrekking tot bouwactiviteiten kunnen worden beantwoord en het primaire proces rond de kapvergunningen beter te organiseren en de vergunningen beter te motiveren.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	2
INHOUDSOPGAVE.....	3
1 INLEIDING	4
2 DE COMMISSIE	5
2.1 OPDRACHT	5
2.2 SAMENSTELLING	5
3 AFGEHANDELDE BEZWAARSCHRIFTEN	8
3.1 AANTAL BEZWAARSCHRIFTEN	8
3.2 UITKOMST BEZWAARPROCEDURES	8
3.3 UITKOMST PER ONDERWERP	9
3.4 CONTRAIR BESLOTEN.....	12
3.5 TERMIJN AFDOENING BEZWAARSCHRIFTEN	14
4 UITSPRAKEN VAN DE BESTUURSRECHTER	16
5 INFORMELE AANPAK.....	18
5.1 VOORBEELDEN INFORMELE AANPAK	18
6 AANBEVELINGEN	21

1

INLEIDING

Dit verslag gaat over alle bezwaarschriften, gericht tegen besluiten van de bestuursorganen van de gemeente Haarlem, die door de adviescommissie zijn behandeld in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020. De commissie is verantwoordelijk voor het horen van belanghebbenden en voor het adviseren over beslissingen op ingediende bezwaarschriften. De commissie brengt een gemotiveerd advies uit aan het betreffende bestuursorgaan. Dit kan zijn de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester.

Leeswijzer

De feitelijke gegevens over de opdracht en samenstelling van de commissie treft u aan in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 doet verslag van de ingekomen bezwaarschriften, de uitkomst van de adviezen van de commissie en de behandelduur van de bezwaarschriften. In hoofdstuk 4 worden de beroepen en hoger beroepen met betrekking tot besluiten op bezwaarschriften waarover de commissie bezwaarschriften advies heeft uitgebracht behandeld. Hoofdstuk 5 gaat in op de informele behandeling van bezwaarschriften.

Tot slot worden in hoofdstuk 6 enkele conclusies gegeven en aanbevelingen gedaan. Voor de bestuursorganen van de gemeente Haarlem kunnen de conclusies en aanbevelingen van de commissie een bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de gemeentelijke besluitvorming.

DE COMMISSIE

2.1 OPDRACHT

Sinds 1 januari 2018 is er één commissie voor de behandeling van bezwaarschriften die de bestuursorganen van de gemeenten Haarlem en Zandvoort bedient.

De taak van de adviescommissie is het betrokken bestuursorgaan te adviseren over het op het bezwaar te nemen besluit. Het horen van de bezwaarde is daarbij een belangrijk element. Vanwege de coronamaatregelen hebben de hoorzittingen in 2020 vooral via een videoverbinding plaatsgevonden. Waar dit niet gewenst was zijn de hoorzittingen fysiek gehouden. In een aantal gevallen is telefonisch gehoord. Ondanks deze andere werkwijze is de commissie er in geslaagd de continuïteit van de behandeling van bezwaarschriften te behouden.

Nadat de hoorzitting heeft plaatsgevonden, brengt de adviescommissie haar advies uit. Het bestuursorgaan neemt een besluit op bezwaar naar aanleiding van dit advies, waarbij het primaire besluit wordt heroverwogen.

De taak van het bestuursorgaan volgt uit artikel 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht: “Indien het bezwaar ontvankelijk is, vindt op grondslag daarvan een heroverweging van het bestreden besluit plaats. Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het bestuursorgaan het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig in de plaats daarvan een nieuw besluit.”

Uit artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht volgt wat de samenstelling en taak van de adviescommissie is.

Er moet in bezwaar niet alleen worden nagegaan of het primaire besluit juridisch houdbaar is (rechtmatigheid), maar ook of het bestuursorgaan de toen gemaakte keuze beleidsmatig gezien nog steeds aanvaardbaar acht (doelmatigheid).

De bedoeling van de wetgever is geweest de bezwaarprocedure zo veel mogelijk een informele procedure te laten zijn, die wordt benut om een conflict op te lossen en een procedure bij de rechter te voorkomen.

De wetgever heeft bestuursorganen veel vrijheid gegeven bij de inrichting van de bezwaarprocedure. Bestuursorganen zijn vrij om voorafgaand aan of gedurende de bezwaarprocedure interventies toe te passen die zijn gericht op het bereiken van overeenstemming met een bezwaarmaker.

2.2 SAMENSTELLING

Op 1 januari 2020 is de Verordening inzake de behandeling van bezwaarschriften 2018 gewijzigd. Er is een derde extern lid toegevoegd aan de commissie en de secretaris is geen lid meer van de commissie. De secretaris is aangewezen als adviseur van de commissie. Er

heeft een wisseling van de algemeen voorzitter plaatsgevonden. De heer mr. dr. A.E. Spiessens heeft deze rol op zich genomen.

Hieronder is de samenstelling van de commissie in 2020 te zien.

Commissieleden in 2020
Mevrouw mr. C.C. Mc Arthur-Neering
De heer mr. drs. P. du Bois
Mevrouw E. Bouma
De heer H.R. Chün
Mevrouw. mr. S.A. van Dijk
Mevrouw mr. drs. J.H.L.M. de Dood
De heer mr. M.J. Drijfholt
Mevrouw mr. L.J.M. Franssen
Mevrouw mr. L.E.A.M. Grapperhaus
Mevrouw mr. drs. R. Haddouch
Mevrouw dr. J. Jansen
Mevrouw mr. L.M. van Paaschen
De heer mr. Y. Soffner
De heer mr. dr. A.E. Spiessens (algemeen voorzitter)
Mevrouw mr. M.T. Vesseur
De heer mr. drs. C.M. van der Vlies
De heer mr. J.J.M. Vrijburg
Mevrouw mr. F.K. van Wijk
Mevrouw mr. E.D. van Zijl

De commissie is in 2020 bijgestaan door elf secretarissen plus twee extra secretarissen vanwege de advisering van de commissie bezwaarschriften over bezwaren gericht tegen besluiten van het college van Haarlem naar aanleiding van de invoering van een nieuw functiewaarderingssysteem en bezwaren in het kader van de Tozoregeling.

Secretarissen van de commissie in 2020
De heer mr. C.W. Baars
Mevrouw mr. K. Boelens
Mevrouw mr. H. van Buren
Mevrouw mr. M.J.H. Bus
Mevrouw mr. S. Dijkman Dulkes-Wan
Mevrouw E.S. de Jong
De heer mr. M.E. Kapel
Mevrouw mr. L. van der Laar
Mevrouw mr. C. Laros-van der Jagt
Mevrouw mr. D. Mohan
Mevrouw mr. E.M. Opdam
Mevrouw mr. Y.J.M. Pijnaker
De heer R.C.F. de Vos

3

AFGEHANDELDE BEZWAARSCHRIFTEN

3.1 AANTAL BEZWAARSCHRIFTEN

In 2020 is gestart met een werkvoorraad van 434 openstaande bezwaarschriften en zijn er 1.231 bezwaarschriften ingekomen. In 2020 zijn 1.318 bezwaarschriften afgehandeld. De eindvoorraad bezwaren betrof 347 bezwaarschriften.

Aantal bezwaarschriften	2020
Werkvoorraad 1-1-2020	434
Ingekomen	1.231
Afgehandeld	1.318
Werkvoorraad 31-12-2020	347

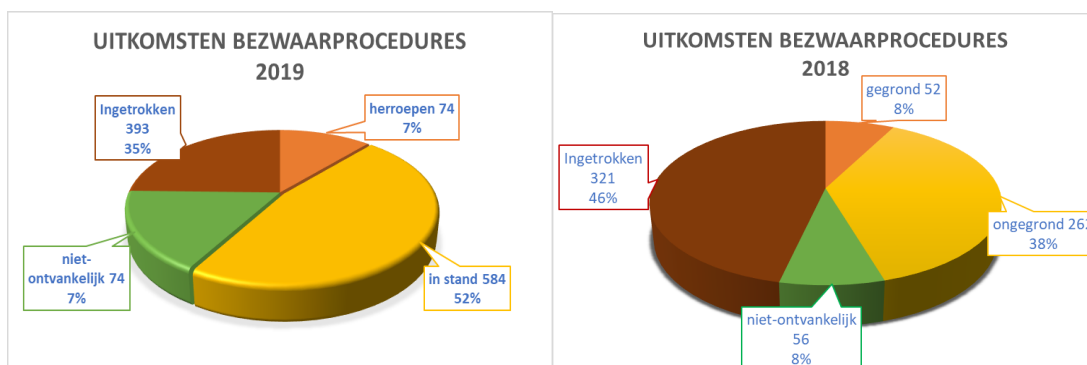
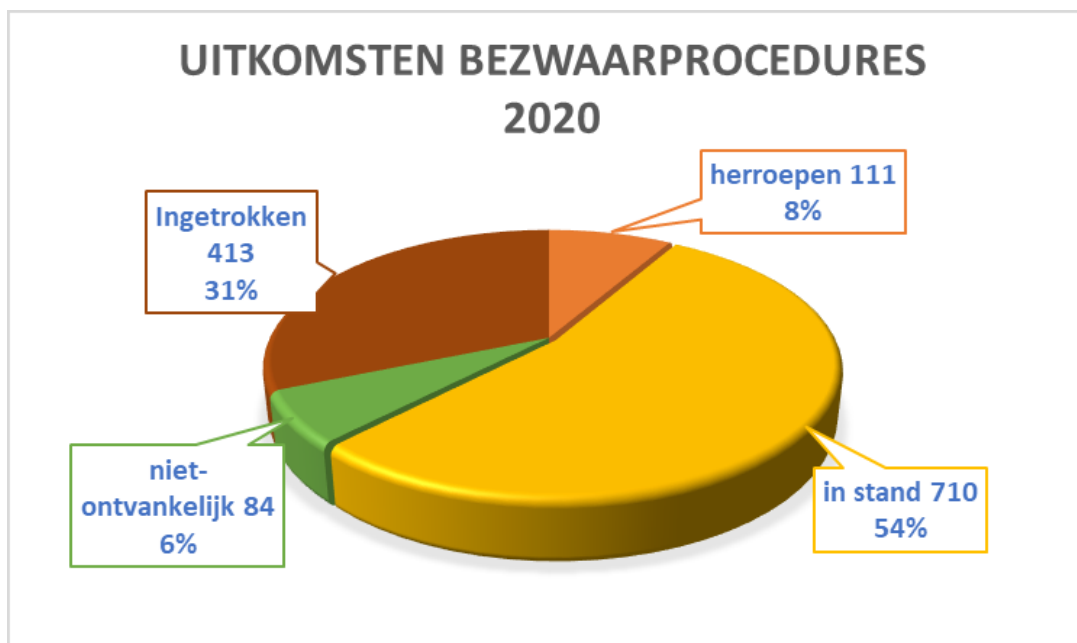
3.2 UITKOMST BEZWAARPROCEDURES

De bezwaarprocedure wordt afgesloten met de beslissing op bezwaar van het bestuursorgaan of met een intrekking van het bezwaarschrift. Hieronder worden de uitkomsten van de bezwaarprocedures in 2020, 2019 en 2018 weergegeven.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de commissie in 2019 het dictum van de adviezen heeft aangepast.

Voorheen was het gebruikelijk om in het dictum op te nemen of de bezwaren “gegrond” of “ongegronnd” waren. Omdat een uitspraak over de bezwaren “gegrond” of “ongegronnd” niet wettelijk is voorgeschreven en minder goed past in de nieuwe eenvoudige stijl die de gemeente voorstaat, is het dictum als volgt aangepast, afhankelijk van de uitkomst van de advisering:

1. naar aanleiding van de ingebrachte bezwaren het bestreden besluit in stand te laten, of;
2. naar aanleiding van de ingebrachte bezwaren het bestreden besluit (deels) te herroepen: ... (omschrijving van de herroeping), of;
3. het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren. Dit betekent dat het bezwaarschrift niet inhoudelijk wordt behandeld.

Het aantal herroepingen ten opzichte van het aantal afgehandelde bezwaarschriften is procentueel licht gestegen van 7% (74) in 2019, naar 8% (111) in 2020.

Van de ingediende bezwaarschriften is 31% ingetrokken. Intrekking is vaak het gevolg van een informele aanpak van geschillen. De reden voor intrekking van het bezwaarschrift kan zijn gelegen in uitleg en verduidelijking van het besluit, of doordat het bestuursorgaan van de gemeente geheel tegemoetkomt aan het bezwaar. De informele aanpak leidt vermoedelijk tot meer intrekkingen. Meer hierover kunt u lezen in hoofdstuk 5 “Informele aanpak”.

3.3 UITKOMST PER ONDERWERP

In 2020 zijn er 905 beslissingen op bezwaar genomen, in 2019 waren dat er 732. Hieronder worden de uitkomsten van de beslissingen op bezwaar per onderwerp weergegeven.

Besluit per onderwerp 2020				
Onderwerp	Herroepen	In stand	niet-ontvankelijk	Totaal
Omgevingsvergunningen	38	182	22	242
Participatiewet	22	147	25	194
Plaatsing afvalcontainers	10	103	6	119
Handhaving	8	52	7	67
Verkeersbesluit	0	50	2	52
Wmo	0	30	0	30
Maatschappelijke opvang	6	15	8	29
Parkeervergunningen	3	18	3	24
Huisvestingsverordening	2	18	1	21
Functiewaardering HR21	6	14	0	20
Subsidie	2	15	1	18
Rechtspositioneel	6	11	0	17
Basisregistratie personen	1	14	1	16
Apv vergunningen	0	14	0	14
Overig	1	5	5	11
Algemene verordening gegevensbescherming	1	5	1	7
Wet openbaarheid van bestuur	3	2	1	6
Ligplaatsvergunning	0	6	0	6
Ontheffing RVV	0	5	0	5
Gehandicaptenparkeerplaats/kaart	1	3	0	4
Leerlingenvervoer	1	1	1	3
Totaal	111	710	84	905

Hieronder volgen een aantal bijzonderheden.

Plaatsen van afvalcontainers

Het valt op dat het aantal beslissingen op bezwaar inzake het plaatsen van afvalcontainers is gestegen naar 119, ten opzichte van 21 in 2019. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in veel gevallen meerdere bezwaarschriften tegen één besluit zijn ingediend.

Maatschappelijke opvang

Het aantal bezwaarschriften gericht tegen besluiten met betrekking tot maatschappelijke opvang is wederom gestegen. In 2018 waren het er 5, in 2019 13, en in 2020 29. De commissie wil hierbij aandacht vragen voor het aanleveren van dossiers. In 2020 is het meerdere malen voorgekomen dat de commissie voor de hoorzitting niet in het bezit was van het dossier. Op deze manier is het voor de commissie niet mogelijk om haar werk goed te doen. Daarnaast is er vaak nader onderzoek nodig na de zitting. Door meer aandacht te besteden aan het voortraject (door de vakafdelingen) kan de juridische kwaliteit worden verbeterd.

Omgevingsvergunningen

De commissie heeft regelmatig geadviseerd het primaire proces rond de kapvergunningen beter te organiseren en de kapvergunningen beter te motiveren.

In 2020 zijn er 15 bezwaren door één stichting ingediend, gericht tegen verleende omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen. Uit een aantal van deze (en andere) bezwaren bleek dat onderdelen van het proces voor verbetering vatbaar waren. Één van de geïmplementeerde verbeteringen is dat particuliere bomen thans structureel ter plaatse worden geïnspecteerd door een boomdeskundige van Spaarnelanden. Daarnaast wordt ingezet op het verbreden van kennis over de Natuurbeschermingswet bij de vakafdeling.

Naar aanleiding van een bezwaarschrift gericht tegen een omgevingsvergunning voor het maken van een airco-unit heeft de commissie geadviseerd om een informatiepunt beschikbaar te stellen waar eenvoudige vragen met betrekking tot bouwactiviteiten kunnen worden beantwoord. De commissie leidt uit het bezwaarschrift af dat bezwaarde geen officiële aanvraag heeft willen indienen, maar informatie wenste over de voorwaarden waaraan moet worden voldaan voor het ophangen van een airconditioner. Blijkbaar werd deze informatie door de gemeente niet gegeven zonder het indienen van een officiële aanvraag.

Participatiewet

De commissie kiest regelmatig voor de mogelijkheid om te adviseren om de motivering aan te vullen met in stand laten van het besluit.

Het kabinet heeft op 17 maart 2020 een aantal uitzonderlijke economische maatregelen genomen om de gevolgen van het coronavirus op te vangen. Een van die maatregelen is de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo) waarbij zelfstandige ondernemers extra ondersteuning krijgen in de vorm van een bijstandsuitkering voor levensonderhoud en de mogelijkheid voor bedrijfskrediet. De uitvoer van deze regeling is bij gemeentes belegd.

Er zijn in Haarlem 137 bezwaren binnengekomen met betrekking tot de Tozo, waarvan 72 zijn ingetrokken, 30 besluiten in stand zijn gelaten, 1 besluit is herroepen en 1 niet-ontvankelijk is verklaard.

Functiewaardering HR21

Het college heeft op 24 september 2019 besloten om een nieuw functiewaarderingssysteem HR21 in te voeren. Op 4 december 2019 hebben alle medewerkers van de gemeenten Haarlem een indelingsbesluit ontvangen. De behandeling van deze bezwaren werd aanvankelijk bemoeilijkt door de coronamaatregelen. Uiteindelijk was het mogelijk om voor zaken waarvoor dat nodig was toch een fysieke hoorzitting te houden. Er zijn 48 bezwaren ingediend, daarvan zijn er 25 ingetrokken. In 14 gevallen zijn de bestreden besluiten in stand gebleven, nadat de commissie een advies daartoe aan het

college had uitgebracht. In 6 gevallen heeft het college het besluit op advies van de commissie herroepen. 3 bezwaren zijn nog niet afgerond. Voor alle 3 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Daarbij vindt nader onderzoek plaats naar de functiewaardering.

3.4 CONTRAIR BESLOTEN

Het college van Haarlem heeft in zes bezwaarschriften en de burgemeester in één bezwaarschrift (deels) contrair besloten aan het advies van de commissie. Hieronder volgt een toelichting op deze zaken.

Ambtshalve uitschrijving

Naar aanleiding van een bezwaar gericht tegen een ambtshalve uitschrijving uit de basisregistratie personen heeft de commissie geadviseerd om het bestreden besluit te herroepen, omdat niet was voldaan aan de drie voorwaarden om ambtshalve uit te schrijven. Het college heeft in afwijking van het advies besloten om het bestreden besluit in stand te houden. Aan dit besluit heeft het college ten grondslag gelegd dat eiser zijn nieuwe adres niet heeft doorgegeven. Gelet op artikel 2.39 van de Wet basisregistratie personen is eiser zelf verantwoordelijk voor het doorgeven van zijn adreswijziging. Voorts zou herroeping van het besluit tot gevolg hebben dat eiser bij iemand anders op hetzelfde adres in Haarlem wordt ingeschreven, aldus het college.

Bezwaarde heeft beroep ingediend tegen de beslissing op bezwaar. De rechtbank heeft de beslissing op bezwaar vernietigd en het primaire besluit ingetrokken, omdat niet is voldaan aan de drie voorwaarden om ambtshalve uit te schrijven.

Kosten bestuursdwang

Naar aanleiding van twee bezwaarschriften gericht tegen het toepassen van bestuursdwang, inhoudende het verplaatsen van een voertuig en het verhalen van de kosten, heeft de commissie geadviseerd om de bestreden besluiten te herroepen ten aanzien van het kostenverhaal de kosten te verlagen. Het college heeft in afwijking van de adviezen van de commissie besloten om de bestreden besluiten in stand te laten en uit coulance een deel van de wegsleepkosten te restitueren. Het college wijkt af van het advies van de commissie, omdat het besluit tot het wegslepen van de auto op de juiste juridische gronden is genomen. Het besluit dient derhalve naar het oordeel van het college in stand te blijven.

Gastouderopvang

Naar aanleiding van een bezwaar gericht tegen het intrekken van toestemming voor de exploitatie van een gastouderopvang en de verwijdering van de registratie van deze opvang uit het Landelijk Register Kinderopvang heeft de commissie geadviseerd om het bestreden besluit te herroepen, zorg te dragen dat de gastouder per 1 oktober 2019 in het register

wordt ingeschreven en het verzoek om vergoeding van proceskosten toe te wijzen. De commissie is van oordeel dat in het besluit, ook met de nadere aanvulling ter zitting, onvoldoende kenbaar is gemotiveerd welke feiten en omstandigheden aan het besluit ten grondslag liggen. Het college heeft het bestreden besluit in stand gelaten waarbij de motivering nader is geconcretiseerd en de feiten en omstandigheden zijn aangevuld.

Dakopbouw

Naar aanleiding van drie bezwaren gericht tegen het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een dakopbouw heeft het college besloten om 2 bezwaren niet-ontvankelijk te verklaren, 1 bezwaar ontvankelijk te verklaren en het bestreden besluit in stand te laten. Het college heeft in afwijking van het advies van de commissie besloten om het bestreden besluit te herroepen en de omgevingsvergunning te weigeren. Het college is van oordeel dat bij het verlenen van de omgevingsvergunning onvoldoende aandacht is besteed aan een bredere afweging ter bescherming van het cultureel erfgoed. De commissie was van mening dat uit het bestreden besluit blijkt dat rekening is gehouden met zowel de stedenbouwkundige waarden als de architectuur- en cultuurhistorische waarden. De aanvaardbaarheid van het bouwplan is in het licht van al deze waarden beoordeeld. De meningen van ingeschakelde deskundigen verschillen, maar naar het oordeel van de commissie waren de deskundigenadviezen die positief zijn over de aanvraag voldoende gemotiveerd.

Zonnepanelen

Naar aanleiding van een bezwaar gericht tegen een verleende omgevingsvergunning voor het plaatsen van zonnepanelen heeft de commissie geadviseerd om het bestreden besluit te herroepen en de aanvraag te weigeren. De commissie is van oordeel dat de omgevingsvergunning in strijd met de Nota Dak is verleend. Het college heeft in afwijking van het advies van de commissie besloten om het bestreden besluit in stand te laten onder aanvulling van de motivering en conform een gewijzigde bouwtekening. Door de gewijzigde bouwtekening kon worden afgeweken van het beleid. Deze bouwtekening is na het uitbrengen van het advies van de commissie ingediend.

Exploitatievergunning

Namens de burgemeester is een brief gestuurd naar bezwaarde met daarin vermeld dat artikel 2:28, lid 1, van de Algemene plaatselijke verordening (hierna: APV), het verbod om een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester, is overtreden en dat bezwaarde gesloten dient te blijven tot de dag waarop bezwaarde over een exploitatievergunning beschikt. De commissie is van oordeel dat deze brief niet als een besluit in de zin van de Awb kan worden aangemerkt. Dit omdat er geen sprake is van een beslissing inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Naar aanleiding van de brief treedt er namelijk geen verandering op in de bestaande rechten, plichten of bevoegdheden van bezwaarde. Op grond van artikel 2:28 van de APV is het namelijk al verboden om

zonder vergunning een horecabedrijf te exploiteren dat niet uitsluitend is geopend tussen 7:00 uur en 19:00.

De burgemeester heeft besloten om het bezwaar wel ontvankelijk te verklaren, nu er naar zijn mening wel sprake is van een rechtsgevolg. Gelet op artikel 2:31, eerste lid, aanhef en onder b, van de APV heeft de beslissing op grond van artikel 2:30 van de APV niet alleen gevolgen voor degene die de openbare inrichting exploiteert, maar ook voor de bezoeker die zich na de sluiting in de inrichting bevindt.

3.5 TERMIJN AFDOENING BEZWAARSCHRIFTEN

De commissie zet zich in om de behandelduur van bezwaarschriften zo kort mogelijk te houden. Dit is een voortdurend punt van aandacht door de jaren heen en dus ook voor het jaar 2020.

De termijn waarbinnen op een bezwaarschrift moet worden beslist is 12 weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Deze termijn kan met 6 weken worden verlengd.

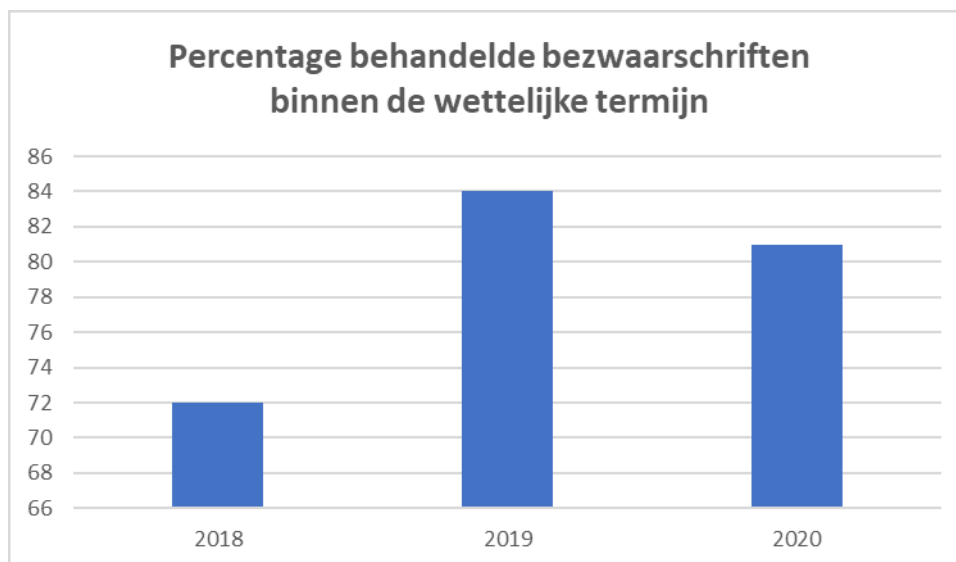
Indien blijkt dat een bezwaarschrift niet binnen 12 weken kan worden afgehandeld, wordt tegen het einde, en voor afloop, van deze termijn een verdagingsbeslissing verzonden.

Verder uitstel is mogelijk indien de bezwaarde daarmee instemt of indien dat nodig is in verband met de naleving van wettelijke procedurevoorschriften. In een dergelijk geval wordt de termijn opgeschort. Daardoor kan de termijn voordat op een bezwaarschrift is besloten langer zijn dan 12 c.q. 18 weken zonder dat de wettelijke termijn wordt overschreden. Voor de beslistermijn wordt de duur van de opschorting niet meegeteld.

In de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen zijn dwangsommen gesteld op het niet tijdig beslissen (na het verlopen van de wettelijke termijn).

De dwangsom is de eerste 14 dagen € 23 per dag, de volgende 14 dagen € 35 per dag en de daaropvolgende dagen € 45 per dag. De dwangsom kan voor ten hoogste 42 dagen worden verbeurd. Wel dient het bestuursorgaan eerst ingebreke te worden gesteld.

Hieronder volgt een weergave van de bezwaarschriften die binnen en buiten de wettelijke termijn zijn behandeld in de jaren 2018, 2019 en 2020.

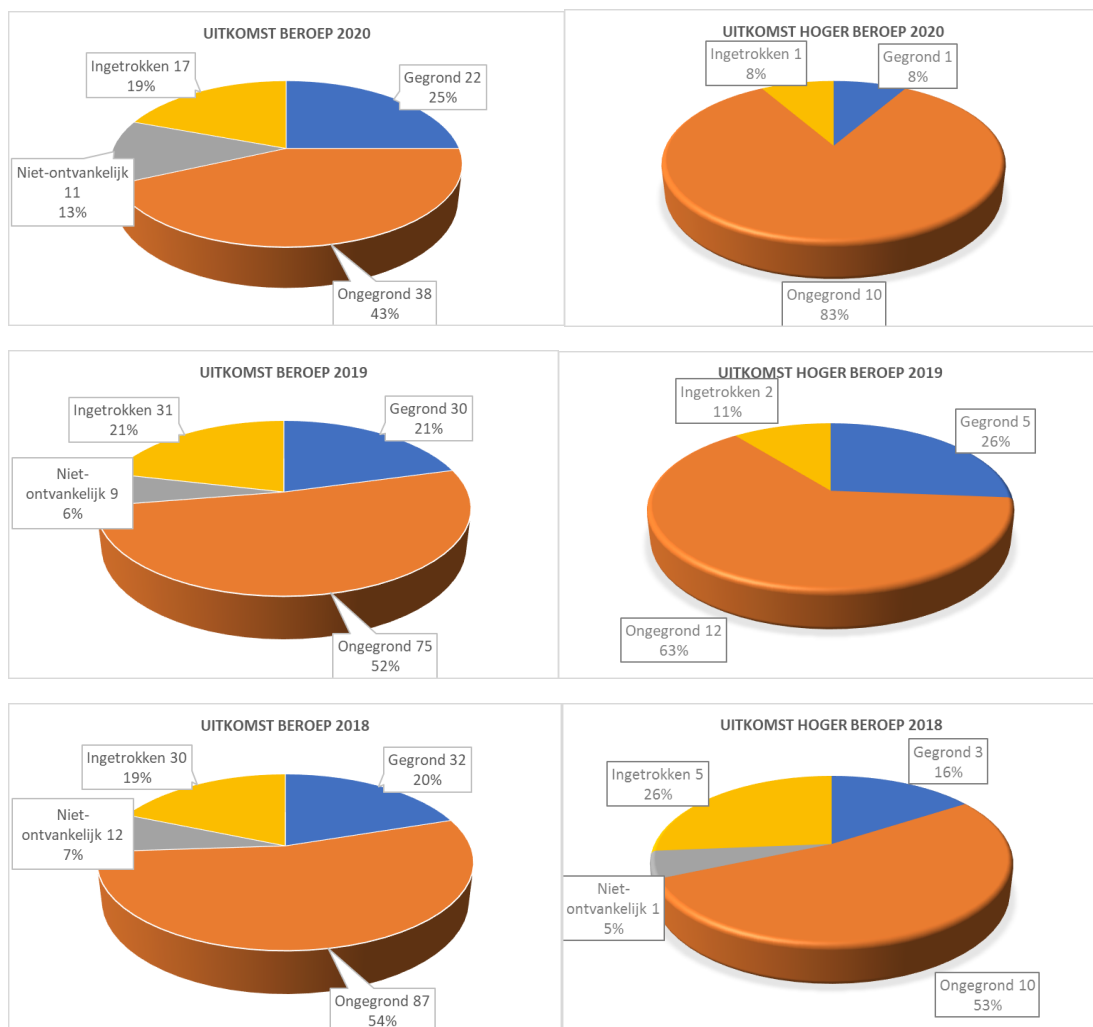

In 2020 is 81% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn van 12 weken (dan wel 18 weken na verlenging) afgehandeld. Dit betreft een lichte daling ten opzichte van 2019 (84%). Dit heeft onder andere te maken met de aangepaste werkwijze vanwege de coronamaatregelen, waardoor er zittingen zijn komen te vervallen en er zaken zijn doorgeschoven. Het overschakelen van de fysieke hoorzittingen naar zittingen via een videoverbinding heeft tijd en inzet van alle betrokkenen gevraagd. Niet alleen vanwege het feit dat dit om een andere wijze van vergaderen vraagt maar vooral ook vanwege de benodigde aanpassingen in de organisatie van de hoorzittingen. Correspondentie moest hierop worden aangepast en extra maatregelen waren nodig om te kunnen voldoen aan de privacywetgeving. Er zijn in 2020 elf ingebrekestellingen ingediend wegens het niet tijdig beslissen op het ingediende bezwaar. In het verslagjaar is vier keer een dwangsom verbeurd met een totaalbedrag van € 2.935. Dit betrof drie keer een besluit van het college en één besluit van de burgemeester. Bij dit laatste besluit is een dwangsom van € 1.217 verbeurd.

UITSPRAKEN VAN DE BESTUURSRECHTER

In 2020 is 88 keer door de bestuursrechter uitspraak gedaan in beroep inzake besluiten op bezwaar van bestuursorganen van de gemeente Haarlem, waarin de commissie heeft geadviseerd. In 2019 heeft de rechtbank 145 keer uitspraak gedaan. Deze afname heeft te maken met de coronamaatregelen, waardoor er bij de bestuursrechter minder zittingen hebben plaatsgevonden. De verwachting is dat dit in het eerste half jaar van 2021 door de bestuursrechter wordt ingehaald.

Hieronder volgt een overzicht van de uitkomsten in beroep en hoger beroep in 2020, 2019 en 2018.

Zoals uit dit overzicht kan worden opgemaakt heeft de rechtbank in 2020 22 beroepen gegrond verklaard.

In acht procedures betrof dit een al dan niet verleende omgevingsvergunning. In zes van deze acht procedures heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard vanwege een

motiveringsgebrek. In de twee andere procedures konden de rechtsgevolgen in stand blijven.

In zes procedures had de gegrondverklaring betrekking op besluiten op grond van de Wmo. In twee van deze zes procedures zag het beroep op het niet tijdig nemen van een besluit op een aanvraag. Drie van deze zes procedures hadden betrekking op maatschappelijke opvang.

Indien de gegrondverklaringen worden afgezet tegen het aantal beslissingen op bezwaar dan leidt 2% van de beslissingen op bezwaar alsnog tot gegrondverklaring in beroep. In 2019 was dat 4%.

In twaalf procedures is door de Raad van State of de Centrale Raad van Beroep uitspraak gedaan in hoger beroep gericht tegen uitspraken van de rechtbank. Het hoger beroep is in één zaak gegrond verklaard. Dit betrof een verleende omgevingsvergunning voor het uitbreiden van een woning. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State was van oordeel dat de rechtbank heeft miskend dat sprake was van een evidente privaatrechtelijke belemmering die vergunningverlening in de weg staat. De rechtbank was er ten onrechte van uit gegaan dat alleen sprake zou zijn van schuin uitzicht en niet van rechtstreeks zicht. De commissie was niet gebleken dat er sprake was van een evidente privaatrechtelijke belemmering op grond waarvan de vergunning niet kon worden verleend. Gelet op de gemiddelde duur van procedures van beroep en hoger beroep, betreffen deze zaken voor het grootste deel bezwaren die in 2018 en 2019 zijn afgedaan.

INFORMELE AANPAK

De informele aanpak is in 2019 steeds meer doorgevoerd en ook in 2020 is er toenemende aandacht geweest voor de informele aanpak, zij het met enige obstakels vanwege de beperkende coronamaatregelen. De secretarissen hebben waar mogelijk een informele benadering gehanteerd. Hierbij valt te denken aan telefonisch contact of per e-mail om samen naar een oplossing te zoeken, het nazenden van een rapportage of verweer van de vakafdeling zodat een bezwaarmaker beter begrijpt waarom een besluit is genomen, laagdrempelige hoorzittingen via Microsoft TEAMS waarbij de bestreden besluiten nog eens worden uitgelegd en zelfs, wanneer de coronamaatregelen dit toelieten, enkele informele gesprekken.

5.1 VOORBEELDEN INFORMELE AANPAK

Hieronder volgen enkele praktijkvoorbeelden van de informele aanpak die dit jaar door de secretarissen van de commissie bezwaarschriften hebben plaatsgevonden.

Bezwaarde heeft bezwaar gemaakt tegen een besluit tot het buiten behandeling stellen van een aanvraag om een omgevingsvergunning. De vakafdeling heeft een schriftelijke reactie opgesteld naar aanleiding van het bezwaar. De secretaris heeft bezwaarde gebeld om uitleg te geven en stuurt daarna het schriftelijk stuk van de vakafdeling. Bezwaarde heeft aangegeven dat ze blij is met het telefonisch contact. Door gewijzigde omstandigheden aan haar kant heeft ze het bezwaarschrift ingetrokken.

Bezwaarde heeft bezwaar ingediend tegen een besluit van algemene strekking (tijdelijke verruiming winkeltijden). De behandelend ambtenaar van de vakafdeling heeft contact opgenomen met de secretaris. In gezamenlijk overleg heeft de behandelend ambtenaar bezwaarde gebeld om uitleg te geven en heeft deze uitleg per e-mail nagestuurd. Daarop heeft bezwaarde zijn bezwaarschrift ingetrokken.

Bezwaarde heeft bezwaar ingediend omdat er onduidelijkheid was over een aantal cliënten in relatie tot het budgetplafond. In gezamenlijk overleg tussen de behandelend ambtenaar van de vakafdeling en bezwaarde is een oplossing gevonden voor deze cliënten. Daarom heeft bezwaarde het bezwaar ingetrokken.

Bezwaarde heeft bezwaar ingediend tegen een dakopbouw. Eerder had hij zelf een weigering ontvangen op zijn aanvraag voor een vergunning voor een opbouw op zijn huis. Het bezwaar was daarom meer uit frustratie, want zijn burens hebben gelijke opbouwen zoals hij die wil bouwen.

De behandelend ambtenaar heeft een stedenbouwkundige gevraagd waarom bezwaarde niet en de anderen van de straat wel een vergunning hebben gekregen. Het antwoord was dat ze destijds te streng hebben getoetst. Bezwaarde kon alsnog een vergunning krijgen en heeft zijn bezwaar ingetrokken.

Er is bezwaar ingediend over een gewenste verbouwing die niet paste in het bestemmingsplan. Daarbij zijn de betrokken partijen na de hoorzitting met elkaar in gesprek gegaan en dat resulteerde in een intrekking van het bezwaar. De bezwaarmaker gaat terug naar de tekentafel.

Een onderneming is van eigenaar gewisseld. Er kwam daarom een nieuw KvK-nummer op het bedrijf. De ondernemer dacht dat hij met de overname van de winkel en de bedrijfsauto ook de bedrijfssparkeervergunning overnam. Dat was echter niet het geval en de oude parkeervergunning werd beëindigd. De ondernemer gaat in bezwaar.

Hoe het had kunnen gaan

Het bezwaarschrift wordt opgepakt door de secretaris en ingepland voor een hoorzitting met de commissie voor de behandeling van bezwaarschriften. Het bezwaar zou ongegrond worden verklaard. Belanghebbende zou dan de mogelijkheid hebben gehad om met het nieuwe KvK-nummer een parkeervergunning aan te vragen.

Hoe het is gegaan

De bezwaarbehandelaar pleegde overleg met de vakafdeling of de bezwaarmaker met het nieuwe KvK-nummer in aanmerking kan komen voor een parkeervergunning. Dat bleek het geval. Er is vervolgens door de bezwaarbehandelaar contact opgenomen met de bezwaarmaker en uitleg gegeven dat de parkeervergunning is beëindigd omdat het oude KvK-nummer is vervallen. Aan bezwaarmaker is toen aangeraden om een nieuwe parkeervergunning aan te vragen en het bezwaar is aangehouden terwijl de nieuwe aanvraag liep. Het bezwaar is ingetrokken toen de nieuwe parkeervergunning was verleend. Met deze werkwijze is de ondernemer sneller geholpen en kon de formele procedure met de bezwaarschriftencommissie worden overgeslagen.

In 2020 zijn er 266 kennisgevingen verstuurd. 48 van deze bezwaarschriften zijn daarna ingetrokken. Een kennisgeving is een schriftelijke uitleg van de secretarissen met een analyse van het betreffende bezwaar. Een groot voordeel van een schriftelijke uitleg is de mogelijkheid om ingewikkelde berekeningen en tabellen in een oogopslag duidelijk te maken aan een bezwaarmaker. Een voorbeeld hiervan is de slotvordering die ontstaat wanneer de bijstandsuitkering wordt beëindigd, omdat een belanghebbende uitstroomt naar werk. De slotvordering is het gevolg van de systematiek van het achteraf verrekenen van inkomsten met de bijstandsuitkering. Wanneer er geen recht meer bestaat op bijstand, kunnen de inkomsten van de vorige maand niet meer worden verrekend met de lopende uitkering. Er is immers geen recht meer. In die gevallen ontstaat er een terugvordering waartegen belanghebbenden in 2020 elf keer bezwaar hebben ingediend.

In bezwaar wordt vervolgens een volledige herberekening toegepast over de periode waarin de bezwaarmaker bijstand én inkomsten ontving. Hieruit volgt het exacte bedrag dat een bezwaarmaker te veel heeft ontvangen. Door het toesturen van een heldere berekening met een uitgebreide schriftelijke uitleg kan deze, voor bezwaarde vaak

ingewikkelde, materie toch duidelijk worden uitgelegd waardoor een verdere behandeling van het bezwaar niet meer nodig is.

In 2020 zijn er 137 bezwaren binnengekomen gerelateerd aan de TOZO, 72 zijn er ingetrokken, 30 maal is het besluit in stand gelaten, 1 besluit is herroepen, 1 besluit is niet-ontvankelijk verklaard en 33 bezwaren liepen eind 2020 nog. Het grote aantal intrekkingen is het gevolg van de efficiënte werkwijze tussen de vakafdeling en de secretarissen, waarbij wekelijks contact is gehouden over het aantal binnengekomen bezwaarschriften en de casuïstiek daarvan. In overleg met de bezwaarmakers werden de bezwaren dan ingetrokken. Veel bezwaren konden door deze werkwijze binnen enkele weken worden afgehandeld. Deze snelle afhandeling past ook bij het karakter van de TOZO, daar deze tijdelijke regeling in het leven is geroepen om ondernemers, die onder bijstandsniveau komen als gevolg van de coronamaatregelen, snel een helpende hand te kunnen bieden. Een lange doorlooptijd is dan niet gewenst.

Uit bovenstaande voorbeelden van zaken die in 2020 zijn behandeld, volgt dat er niet één vastomlijnde informele aanpak bestaat, maar dat de secretaris per bezwaarschrift moet kijken wat passend is. Er is niet één vast moment waarbij de informele aanpak kan, of moet, worden toegepast. Er is plaats voor de informele of passende aanpak in het primaire proces en na het indienen van het bezwaar, maar ook tijdens de hoorzitting of zelfs erna. Op ieder moment kunnen de behandelend ambtenaren van de vakafdelingen, de secretarissen en de commissieleden ervoor zorgen dat bezwaarmakers zich gehoord en begrepen voelen. In de praktijk lijken er binnen bijna alle vakgebieden wel mogelijkheden te bestaan voor de informele aanpak, maar het blijft maatwerk per bezwaarschrift en bezwaarmaker. Waar mogelijk hebben de secretarissen enkele structurele toepassingen van de informele aanpak ingevoerd. Zo worden er schriftelijke kennisgevingen gestuurd naar aanleiding van bezwaren op het gebied van Werk & Inkomen, Bbz, Tozo, Minima en Schuldhulpverlening, heeft de informele werkwijze geleid tot het intrekken van 72 Tozo bezwaarschriften, worden er voor huisvestingszaken waar mogelijk informele gesprekken aangeboden en is er voor laadpaalzaken per november 2020 een nieuwe lijn ingezet waarbij de ambtenaar van de vakafdeling eerst met bezwaarde contact opneemt.

AANBEVELINGEN

De commissie komt tot de volgende aanbevelingen:

1. Voeg bij vorderingen op grond van de Participatiewet bij het primaire besluit een goede berekening toe, die de hoogte van de vordering inzichtelijk maakt.
2. Meer in het algemeen verdient het aanbeveling besluiten goed te motiveren. De rapportages bij uitspraken op grond van de Participatiewet bevatten veelal meer motivering dan de motivering die in het besluit terecht komt. Het is raadzaam de gebruikte motivering ook op te nemen in het besluit.
3. Besteed bij maatschappelijke opvang meer aandacht aan het voortraject (door de vakafdelingen). Dit kan tot verbetering van de juridische kwaliteit leiden.
4. Stel een informatiepunt beschikbaar waar eenvoudige vragen met betrekking tot bouwactiviteiten kunnen worden beantwoord.
5. Het primaire proces rond de kapvergunningen beter te organiseren en de kapvergunningen beter te motiveren.